

Brüsszel, 2017. március 21.
(OR. en)

6851/17

Intézményközi referenciaszámok:

2016/0131 (COD)
2016/0132 (COD)
2016/0133 (COD)
2016/0222 (COD)
2016/0223 (COD)
2016/0224 (COD)
2016/0225 (COD)

ASILE 9
ASIM 19
CSC 55
EURODAC 7
ENFOPOL 95
RELEX 194
CODEC 298

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613 11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078 11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1 11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2 8765/1/16 REV 1 ASILE 13 EURODAC 3 ENFOPOL 132 CODEC 630 8742/16 ASILE 12 CODEC 619 11313/16 ASIM 107 RELEX 650 COMIX 534 CODEC 1073
Tárgy:	A közös európai menekültügyi rendszer reformja és az áttelepítés – Dublini rendelet: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (átdolgozás) (első olvasat) – A befogadási feltételekről szóló irányelv: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (átdolgozás) (első olvasat) – Kvalifikációs rendelet: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról, továbbá a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv módosításáról (első olvasat) – Az eljárásokról szóló rendelet: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárások létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (első olvasat) – Eurodac-rendelet: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete [az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013/EU rendelet] hatékony alkalmazása érdekében az ujjnyomatok összehasonlítását, valamint a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek azonosítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről (átdolgozás) – EASO-rendelet: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (első olvasat) – Áttelepítési keret: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az uniós áttelepítési keret létrehozásáról, valamint az 516/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (első olvasat) = Jelentés az elért eredményekről

I. BEVEZETÉS

A közös európai menekültügyi rendszer reformja keretében a Bizottság 2016. május 4-én három jogalkotási javaslatot fogadott el: a dublini rendelet átdolgozásáról szóló javaslatot, az Eurodac-rendelet átdolgozásáról szóló javaslatot, valamint az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének létrehozásáról szóló rendeletjavaslatot. A Bizottság a közös európai menekültügyi rendszer reformjának folytatásaként 2016. július 13-án egy második csomagot is elfogadott, amely a közös uniós eljárást bevezető és a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvet felváltó rendeletjavaslatból, a kvalifikációs irányelvet felváltó kvalifikációs rendeletjavaslatból, valamint a befogadási feltételekről szóló irányelv átdolgozásáról szóló javaslatból áll. Ezenfelül az uniós áttelepítési keret létrehozásáról szóló rendeletjavaslatot is előterjesztette.

A máltai elnökség folytatta a fenti javaslatok vizsgálatát, amelyet a szlovák elnökség kezdett el. Az eddigi munka eredményeit az alábbiak szerint lehetne összefoglalni:

II. TEMATIKUS MEGKÖZELÍTÉS

Mivel a kvalifikációs rendeletre, a menekültügyi eljárásokról szóló rendeletre, a befogadási feltételekről szóló irányelvre és a dublini rendeletre irányuló javaslatokat érintő kérdések közül több összefügg, az elnökség úgy döntött, hogy tematikus megközelítést alkalmaz, amelynek keretében a fenti négy javaslat bizonyos cikkeit együtt vizsgálja meg. Ezt a megközelítést alkalmazták az alábbi három konkrét horizontális téma vizsgálatakor:

- a visszaélések és a továbbutazások korlátozása,
- a menedékkérők és a nemzetközi védelmet élvező személyek szociális és gazdasági jogai,
- a sajátos szükségletekkel rendelkező személyeknek nyújtott garanciák.

Ennek köszönhetően a menekültügyi munkacsoport a leginkább aggályos kérdéseket átfogóan tudta kezelni, és lehetősége nyílt egy kellően kiegyensúlyozott végső kompromisszum kialakítására.

III. A DUBLINI RENDELET

Az Európai Tanács 2016. december 15-i felkérésének megfelelően és a szlovák elnökség erőfeszítéseire építve a máltai elnökség a tagállamokkal folytatott nem hivatalos konzultációk révén továbbvitte azt a folyamatot, amelynek a célja, hogy kompromisszum szülessen a felelősség és a szolidaritás elvének eredményes alkalmazásáról. A tanácsi előkészítő szervek várhatóan azt követően fogják folytatni a javaslat vizsgálatát, hogy további politikai szintű útmutatást kaptak a jövőbeli lehetséges lépésekre vonatkozóan. Eközben a dublini rendelet egyes cikkeinek vizsgálata a fent ismertetett tematikus megközelítés keretében már megkezdődött.

IV. A BEFOGADÁSI FELTÉTELEKRŐL SZÓLÓ IRÁNYELV

A menekültügyi munkacsoport a befogadási feltételekről szóló irányelv átdolgozásáról szóló javaslatot első alkalommal a szlovák elnökség alatt vizsgálta. Az irányelv több cikkét is megvizsgálták a fent említett tematikus megközelítés keretében, és március 16-án a munkacsoport megvitatta a módosított szöveget.

Az elnökségi kompromisszumos javaslatokról folyó megbeszélések során az derült ki, hogy a javaslat több elemét illetően nagyfokú az egyetértés. Mindemellett néhány fontos elemről tovább kell tárgyalni, nevezetesen a menedékkérőknek a munkaerőpiachoz való hozzáféréséről, valamint a továbbutazás megelőzését célzó intézkedésekről, ideértve a tartózkodási hely kijelölését, az őrizetet és a befogadás anyagi feltételeinek csökkentését vagy megvonását is. Ezenfelül több lezáratlan kérdés megoldása attól függ, hogy milyen eredmények születnek a közös európai menekültügyi rendszer reformját célzó egyéb javaslatokról – különösen a dublini rendeletről és a menekültügyi eljárásokról szóló rendeletről – folyó tárgyalásokon.

V. KVALIFIKÁCIÓS RENDELET

A menekültügyi munkacsoport öt ülésen keresztül tárgyalta a kvalifikációs rendelet javaslatának szövegét, illetve azt követően a kompromisszumos javaslati tervezeteket. Ezzel párhuzamosan bizonyos cikkeket a tematikus megközelítés keretében is megvizsgáltak.

Néhány kérdés részletesebb vitát igényel. Ezek közé tartoznak a következők: a „gondnok” szerepe a közös európai menekültügyi rendszerre vonatkozó javaslatcsomag hasonló rendelkezéseinek fényében; a menekült/oltalmazotti jogállás visszavonását követő három hónapos időszak, amely alatt az érintett személy az őt védelemben részesítő tagállam területén maradhat; a jogállás kötelező felülvizsgálata és a hazatelepülési záradék; a más tagállamtól kapott információk felhasználása annak eldöntésére, hogy egy adott kérelmező potenciálisan veszélyt jelent-e a tartózkodási helye szerinti tagállam biztonságára vagy közösségére nézve; valamint a terrorizmussal összefüggő, a menekült jogállás megadását kizáró okokkal kapcsolatos legfrissebb ítélkezési gyakorlat figyelme vételének lehető legjobb módja.

Két további kérdés szintén különösen érzékenynek bizonyult: velük kapcsolatban további megbeszélésekre lesz szükség. Ezek: a menekült, illetve oltalmazotti jogállással rendelkező személyeknek kiállított tartózkodási engedély érvényességi ideje, valamint a szociális biztonság és a szociális segítségnyújtás tartalma és fogalommeghatározása (az említett jogállással rendelkezőknek adható jogok és ellátások). Mivel néhány tagállam szerint a tartózkodási engedély érvényességi ideje, valamint a szociális biztonsági rendelkezések komoly ösztönzői a szabálytalan továbbutazásnak és menedékkérelem több tagállamban történő benyújtásának, ezért ezek harmonizálása a bizottsági javaslat egyik fő prioritása.

A munkacsoporti szinten és a Bevándorlással, Határokkal és Menekültüggyel Foglalkozó Stratégiai Bizottságban (SCIFA) a menekültek és az oltalmazotti jogállással rendelkezők tartózkodási engedélyének érvényességi idejéről folytatott megbeszélések során egyértelművé vált, hogy a tagállamok által erre vonatkozóan elfogadott jogi megoldások jelenleg nagyban eltérnek egymástól, a kérdést tehát tovább kell gondolni, és folytatni kell a megbeszéléseket annak megállapítása érdekében, hogy melyik a legmegfelelőbb irány a további intézkedésekhez.

VI. AZ ELJÁRÁSOKRÓL SZÓLÓ RENDELET

Folytatódott a menekültügyi eljárásokról szóló rendeletjavaslat vizsgálata, és a tematikus megközelítés keretébe tartozó cikkekkel kapcsolatban kompromisszumos javaslati tervezetek megtárgyalására is sor került. A sajátos szükségletekkel rendelkező kérelmezőkre vonatkozó rendelkezések (kísérő nélküli kiskorúak, gyámság, orvosi vizsgálat, kísérő nélküli kiskorúak által benyújtott kérelmek) különösen nagy kihívást jelentettek mind tartalmukban, mind a csomagba tartozó többi javaslatban szereplő hasonló rendelkezésekkel való összehangolás és koherencia tekintetében. A delegációk rámutattak annak általános szükségességére, hogy a különböző javaslatokban szereplő eljárásokat, határidőket, szerepeket és feladatokat egyszerűsíteni kell. Néhány delegáció emellett fenntartásának adott hangot a továbbutazás korlátozását célzó bizonyos rendelkezésekkel kapcsolatban, mivel véleményük szerint nem sikerült a megfelelő egyensúlyt kialakítani a visszaélésekkel szembeni fellépés és – amikor az valóban szükséges – a védelem biztosítása között.

VII. AZ EUODAC-RENDELET

A részleges általános megközelítésről 2016 decemberében elért megállapodást követően a Tanács jelenleg arra vár, hogy az Európai Parlament elfogadja álláspontját, hogy így megkezdődhessenek a tárgyalások az átdolgozott rendeletről¹. Az eu-LISA értékelést készített egyrészt az úti okmányokról készült színes másolatoknak az adatbázisba való beillesztéséről, másrészt arról a lehetőségről, hogy a bűnüldöző hatóságok alfanumerikus adatok alapján kereshessenek az EUODAC-ban. Ezen értékelés alapján a Tanács előkészítő szervei meg fogják vizsgálni, hogy a tárgyalási megbízatás kiterjeszthető-e erre a két kérdésre is, amelyek a részleges általános megközelítésben még nem szerepeltek. Ezenfelül az elnökség hamarosan megbeszéléseket kíván kezdeményezni arról a lehetőségről, hogy a javaslat kiegészüljön az áttelepített személyekre vonatkozó adatokkal is.

¹ Az előzetes tervek szerint a LIBE Bizottság 2017. március 30-án szavaz a jelentéstervezetről.

VIII. AZ EURÓPAI UNIÓ MENEKÜLTÜGYI ÜGYNÖKSÉGÉRŐL SZÓLÓ RENDELET

Azt követően, hogy a Tanácsban 2016. december 21-én részleges általános megközelítésről sikerült megállapodni, az elnökség 2017 januárjában tárgyalásokat kezdett az Európai Parlamenttel. Eddig két alkalommal, február 7-én, illetve március 8-án került sor informális háromoldalú egyeztetésre. A harmadik egyeztetésre a tervek szerint március 21-én kerül sor. Ezeknek a háromoldalú egyeztetéseknek az előkészítése során több szakértői szintű ülésre került sor. A Tanács keretében az elnökség több alkalommal is összehívta az IB-tanácsosok ülését, hogy kikérhesse a tagállamok véleményét az Európai Parlament által javasolt módosításokról, valamint az esetleges kompromisszumos javaslatokról.

Az első háromoldalú egyeztetés során az elnökség és az Európai Parlament előadója is általános áttekintést adott a saját álláspontjáról a „Nyomon követés”, „Az ügynökség szervezete”, valamint az „Operatív és technikai segítségnyújtás” témáját illetően. A tárgyaló feleknek alkalmuk volt alaposabban is megvitatni az 1. cikket (*Tárgy és hatály*) és a 2. cikket (*Feladatok*).

Ezeknek a megbeszéléseknek az alapján úgy tűnik, hogy a Parlament nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy az Ügynökség jelentős mértékben megerősített és függetlenebb szerepet tölthet be, ezzel szemben a Tanács nagyobb hangsúlyt fektet az Ügynökség és a tagállamok közötti jó együttműködésen alapuló viszonyra, valamint arra, hogy az Ügynökség biztosítson támogatást a tagállamoknak az uniós menekültügyi vívmányok alapján keletkező kötelezettségeik teljesítéséhez. Ezen túlmenően a szakértői szinten kidolgozott szövegek egy részéről a tárgyaló felek *ad referendum* megállapodtak.

A második háromoldalú egyeztetés során a tárgyaló felek alapos megbeszélést folytattak az „Operatív és technikai segítségnyújtás” témáját illetően, amely szakértői szinten folytatódott. A tárgyaló felek a menekültügyi és befogadási rendszerre nehezedő aránytalan terhelésről szóló 22. cikkre vonatkozó véleményüket is kifejtették. Ezt követően megállapodásra jutottak arról, hogy az erre a kifejezett cikkre vonatkozó további megbeszéléseket az Ügynökség nyomon követési szerepéről szóló megbeszéléseknek a keretében fogják tovább folytatni.

Az elnökség és az Európai Parlament a közeljövőre több szakértői szintű ülést is betervezett annak érdekében, hogy ezzel a dossziéval kapcsolatban a lehető legnagyobb mértékű előrehaladást lehessen elérni június végéig. Ezen túlmenően az elnökség több kétoldalú találkozót is tartott a tagállamokkal a menekültügyi szakértői készenléti állományhoz való tagállami hozzájárulások témájában annak érdekében, hogy sikerüljön létrehozni a tanácsi részleges általános megközelítésben célul kitűzött legalább 500 fős szakértői állományt.

IX. ÁTTELEPÍTÉSI RENDELET

A menekültügyi munkacsoport 2017. január 17-én befejezte az uniós áttelepítési keret létrehozásáról szóló javaslat első részletes, cikkenkénti vizsgálatát. A javaslat vizsgálatának második fordulójára 2017. március 2-án került sor, amelynek keretében elnökségi kompromisszumos javaslatokat is beillesztettek a szövegbe. A további módosításokat tartalmazó szöveg megvitatására a tervek szerint a menekültügyi munkacsoport legközelebbi, 2017. április 4–5-ére kitűzött ülése alkalmával fog sor kerülni.

A delegációk a megbeszélések során összességében üdvözltek a javaslatban meghatározott célokat, ugyanakkor a szöveggel kapcsolatban még vannak vizsgálati fenntartások. A tagállamok eddig többek között az alábbi aggályokat fogalmazták meg: a rendeletben egyértelművé kell tenni, hogy az áttelepítés önkéntes jellegű; az áttelepítés fogalom meghatározása és lehetőség a humanitárius befogadás más formáinak a beillesztésére; a javaslat hatályának kiterjesztése a belső menekültekre; az áttelepítésben való részvétel feltételei és az áttelepítés eljárása. Több delegáció aggodalmának adott hangot azzal kapcsolatban, hogy a javaslat értelmében a Bizottság felhatalmazást kapna arra, hogy az eljárás bizonyos elemeinek a kiegészítése céljából felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el.

X. ÖSSZEGZÉS

Felkérjük a COREPER-t és a Tanácsot, hogy nyugtázzák ezt az elért eredményekről szóló jelentést.
